

לזכרו של תלמיד הישיבה סמ"ר גד יצחק עזרא הי"ד

ראשי פרקים

פתיחה

"הוא עדינו העצני"

ר' עקיבא – הלוחם והאהוב

אין יאוש – תמיד להיות בשמחה

פתיחה

"אהובה שלי אני מרגיש שמצד אחד אין דבר שאני רוצה בעולם יותר מלהיות איתך, לאהוב אותך ולהקים איתך בית ומשפחה, אבל מצד שני אין דבר שאני רוצה יותר מלצאת למבצע הזה ולהכות את הנבלים האלה מכה כזו גדולה כדי שלא יחשבו אפילו לעשות עוד פיגוע או אירוע חבלני ויקחו בחשבון שכל פעם שיעשו זאת נכה אותם במקום הכי כואב שיכול להיות ונהיה מוכנים לשלם את המחיר. אני מוכן להיות המחיר הזה... ברגעים כאלה הרגש הכלל ישראלי הוא זה שצריך להוביל אותך ואתה צריך להלום ברשעה כאילו אין לך חיים פרטיים... "כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד" – הכל לטובה גם זה, אני מבטיח לך שאיפה שאני נמצא זהו המקום הנפלא ביותר שקיים, אני לא סובל ולא מצטער, הצער היחיד שלי הוא על הצער שייגרם למי שנשאר – לך למשפחה ולחברים. תפיצי את הבשורה יקרה: "אין יאוש – תמיד להיות בשמחה" זה מה שאני מבקש ממך גם אם זה קשה..."

הדברים לעיל לקוחים מהמכתב האחרון שכתב תלמיד הישיבה סמ"ר גדי עזרא הי"ד לחברתו גלית. המכתב נכתב כחודש וחצי לפני שנהרג באסרו חג פסח האחרון בקרב בגנין במסגרת מבצע "חומת מגן", תוך כדי ניסיון לחלץ חייל פצוע. ניתן לכתוב רבות על דמותו של גדי, אך נראה שאחת מהדרכים רבות העוצמה ביותר לעשות זאת הינה באמצעות שימוש בהשוואות – שנעשו במהלך השבעה והזמן שחלף מאז נפילתו – בין גדי לבין אישים בתולדות ישראל. שתי השוואות שבלטו במיוחד הן לרוד המלך ולרכי עקיבא.

"הוא עדינו העצני"

על דוד המלך נאמר: "הוא עדינו העצני – כשהיה יושב ועוסק בתורה היה מעדן עצמו כתולעת ובשעה שיוצא למלחמה היה מקשה עצמו כעץ..." (מ"ק טז ע"ב). במשך כל חייו של גדי, בכל מקום שבו שהה, לא היה עדין ורגיש ממנו. בהלוויה סיפר חברו הטוב קובי דניאלי, שבסיום טקס מסע הכומתה של גדי, לאחר שכל חבריו הלכו לאכול מה'צופרים' של ההורים – גדי התרוצץ שעה ארוכה ודאג שגם לחיילים הבודדים יהיה מי שי'צופר' אותם וייתן להם תחושה טובה.

גדי למד בישיבת בני"ע ע"ש האדר"ת כבת-ים ולאחר מכן בישיבה הגבוהה 'אור עציון'. חבריו מספרים שבישיבה לא היה איש חסד גדול יותר ממנו. במהלך השבעה נתגלתה התעודה של גדי מסיום גן חובה, שם הגנת כותבת לו "המשך לדאוג לחברך" – כבר אז גדי תמך ועזר לכל מי שרק ביקש והכל בעדינות ומתוך שמחה אמיתית. הוא היה איש גדול מימדים, אבל ככל שהתקרבו אליו יותר גילו שהגדולה האמיתית שלו היא בליבו הענק וברצון האדיר שלו לתת ולתרום לכל אחד, בכל שעה ובכל מקום.

כדוד המלך נעים זמירות ישראל, גם גדי אהב מאוד לשיר ולנגן. החלילית של גדי היתה מפורסמת בכל מקום. אפילו מתוך שכרות בפורים גדי היה צמוד לחלילית וניגן את ניגון נשמתו. בחתונות של חבריו לא היה שמח ממנו עד כדי כך שבסרטי הווידאו של חתונות חבריו הוא בולט בשמחה ובריקודים. גדי נהג תמיד להרים את ראש הישיבה על כתפיו כדי להרבות בשמחה. רק לשמח ולתת לאחרים – זו היתה מהותו ורצונו. כמה מהנזקקים שגדי עזר להם ביקשו בשבועיים האחרונים לפני מותו את הטלפון שלו מכיוון שהם התגעגעו אליו. גם בשירותו הצבאי לא איבד גדי את רגישותו ועדינותו, אלא הביא את העדינות שלו לשיאים שהפתיעו את כל הסוככים אותו. עדינותו הרבה לא הפריעה לו ללחום; הוא לחם במקומות הכי מסוכנים וללא חת, תוך שמירה על רמה מוסרית גבוהה. החל מתחילת האירועים בשטחים ידענו כי בכל מבצע ופעילות מרכזית – גדי יהיה מעורב. לא פעם נפגשנו עם חברים ממחלקתו שסיפרו שתמיד הוא היה בקו הראשון ולחם באומץ ובגבורה. כשגדי עמד להתגייס היה לו ברור שהוא יעשה שלוש שנים בצבא כמו כל חייל. המחשבה, שהתרומה שלו לעם ישראל תהיה פחותה ממישהו – פשוט לא היתה אפשרית אצלו. כל חייו הוא חשב איך לתרום ואיך לתת לכולם למשפחה, לחברים ואפילו לאנשים שהוא כלל לא הכיר.

ר' עקיבא – הלוחם האוהב

ובזה הוא מתקשר להשוואה השניה שנערכה במהלך השבעה – רבים השוו אותו לר' עקיבא.

על רבי עקיבא כותב הראי"ה קוק זצ"ל, שהיו בו שלוש האהבות המשלימות את האדם. האהבה לתורה, האהבה לעם ואהבה לקב"ה. גם אצל גדי היו שלוש האהבות הללו. גדי אהב תורה. גדי היה מוכן להשקיע כל מאמץ לצורך לימוד התורה. בין אם זה קימה לחברותא לפני התפילה ובין אם בנסיעה למספר חודשים – היחיד מהשיעור – לישיבת האידרא ע"מ להתמקד בלימוד תורה בלבד. בתיקו נמצאו, מעבר לציוד האישי ההכרחי,

קלטות רבות של שיעורים שונים ומגוונים. וכשנהרג נמצאו בכיסו ספר 'אורות התשובה' וברכוך. זה היה גדי. בכל מקום שהלך לקח איתו ספר, שאם יהיה לו זמן פנוי – ילמד בו משהו. בכל הזדמנות שהייתה לו להגיע לישיבה במהלך שירותו בצבא הגיע לבקר ולהמשיך להתעלות בתורה.

לגדי היתה אהבת ישראל מיוחדת במינה – הוא אהב כל יהודי באשר הוא. לאחר הבחירות בתשנ"ט, כאשר נבחר אהוד ברק לראשות הממשלה, גדי – למרות שבמהלך הבחירות פעל רבות לבחירתו של נתניהו – תלה בחדרו את תמונתו של ברק, כאומרו שזהו ראש הממשלה של עם ישראל, ומתוך כך זהו ראש הממשלה שלנו וצריך לאהוב אותו ולכבד אותו, גם אם איננו מסכימים לדעותיו. כזה היה גדי, אהב כל יהודי ונתן ביטוי לאהבה הזאת. רבים מחבריו וזכרים את החיבוק האוהב שלו והחיוך התמידי.

גם באהבה השלישית, האהבה לקב"ה, הוא הצטיין. מי שקרא את המכתב שכתב לחברתו כחודש לפני מותו רואה אהבה עצומה לקב"ה וקבלת הדין עליו: "אני מוכן להיות המחיר הזה..." – הוא כותב.

גדי היה איש אמונה בכל דרכיו, תמיד שם שמים היה שגור על פיו, ותמיד דאג לקיים את ההלכה על כל פרטיה ודקדוקיה. בצום גדליה האחרון בשעה שתיים בצהריים התקשר גדי לרכו, הרב יעקב רוז'ה, ושאל אותו האם מותר לו לשבור את הצום כדי שיוכל להילחם טוב יותר. אלו היו השאלות שלו אל רבותיו.

עוד תכונה של רבי עקיבא היא התכונה שמסופרת בגמרא בסוף מכות: "שוב פעם אחת היו עולין לירושלים, כיוון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים. התחילו הן בוכין, ור"ע מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו: מקום שכתוב בו "והזור הקרב יומת" ועכשיו שועלים הלכו בו – ולא נבכה?! אמר להן: לכך אני מצחק, דכתיב "ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו" – וכי מה ענין אוריה אצל זכריה? אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני! אלא תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה; באוריה כתיב "לכן בגללכם ציון שדה תחרש" וגו', בזכריה כתיב "עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלם"; עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה. עכשיו, שנתקיימה נבואתו של אוריה – בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת! בלשון הזה אמרו לו: עקיבא, ניחמתנו! עקיבא, ניחמתנו!" (מכות כד ע"ב).

החיוך של גדי היה לשם דבר. כל מי שהכיר אותו נזכר דבר ראשון בחיוך שלו, חיוך שנתן הרגשה לכולם שלא משנה מה יקרה, בסופו של דבר – יהיה טוב, וצריך רק להתאזר בסבלנות. גדי תמיד שידר לסביבתו אופטימיות אינסופית ושאיפה בלתי מתפשרת לתיקון העולם. זכורים לנו היטב מספר מקרים שבהם היה ברור לרובנו כי אמנם המצב אינו תקין, אך כרגע אין דרך לתקן אותו ועדיף אפילו שלא לנסות. באזכרה למלאות שלושים לנפילתו סיפר ליאור חברו, שכששני חברים בשיבה הסתכסכו ביניהם ולא היתה דרך להשלים ביניהם, גדי היה פשוט מזועזע: "איך יכולים לשבת באותו בית מדרש שני אנשים שאינם מדברים זה עם זה?! – הוא אמר פעם בשיחת טלפון שערך עם אחד מחבריו.

אין יאוש – תמיד להיות בשמחה

הבשורה שאותה ביקש גדי להפיץ היא "אין יאוש – תמיד להיות בשמחה". כמו רכי עקיבא לפניו, שראה מתוך החורבן והשכול את הפריחה העתידית ואת הגאולה, כך גדי. מתוך כל המצבים הקשים ביותר ראה בעיניו את הפריחה המחודשת של עם ישראל בארצו, ובעיני רוחו ראה את הגאולה המתרחשת והולכת. הוא היה בין המבינים הגדולים של תורת ארץ ישראל, וראג מאוד שדברים אלו יועברו הלאה לדורות הבאים. בכני עקיבא, בישיבה, בכל מקום – גדי היה תמיד המנחה והמוביל. כל תרומה שיכול היה לתרום – תרם, וכל זה מתוך פשטות אמיתית ושמחה גדולה. גדי היה דמות חינוכית במלוא מובן המילה. אחיו יוסי, שהוא עצמו מורה ואשתו היא גנת, סיפר במהלך השבעה שבכל שאלה של השקפה, אמונה והלכה שהיתה מתעוררת אצלם – הם היו מתייעצים בגדי. לדוגמה, כשרצתה גיטו ללמד בגן את "מורה אני", כשהגיעה למשפט "בחמלה – רבה אמונתך" – התלכטה איך להסביר לילדים מה פירוש המילה "אמונתך". הפתרון הגיע מגדי, שהסביר שפירוש "אמונתך" הוא שהקב"ה מאמין בכך ובכל יום הוא נותן לך חיים על מנת שתעשה טוב, ולמרות שאתמול עשית טעויות הקב"ה בכל זאת מאמין בכך ונותן לך הזדמנות לעשות טוב היום, ולכן אומרים תפילה זו כל בוקר. וזה בעצם גדי, כל חייו הוקדשו למטרה הזו של עשיית טוב בכל הזדמנות ולכל אדם באשר הוא. באחת מה"רגילות" שלו, שתזמנה על ידו כך שתצא בזמן קייטנת "קו לחיים", הגיע הרמטכ"ל לביקור בקייטנה. כאשר שמע שישנם בקייטנה חיילים בשירות סדיר אמר שייתנו לו את המספרים האישיים שלהם והוא יחזיר להם את הרגילה. גדי לא הסכים לכך ואמר שזוהי החופשה שלו. כשהציגו אותו בפני אנשים שלא הכירו היו חבריו מתארים אותו כ"האיש והאגדה", והרכה אנשים אמרו, שלקבל חיבוק אחד מגדי שווה הרבה יותר מהרכה מילים של אנשים אחרים.

בקשתו האחרונה של גדי היתה להפיץ את הבשורה ולעורר את הרבים לדבריו; ואכן, במהלך השבעה התקשרו אנשים רבים שלא שמעו עליו מעולם, ואמרו שמכתבו של גדי, שפורסם בחלקו בעיתונות הארצית, ריגש אותם עד דמעות. רבים מתבררו סיפרו במהלך השלושים שהם יודעים שאילו גדי היה כאן הוא היה מחייך חיוך ביישני ואומר בכמעט לחש: "לכבודי הטריחו את כל האנשים האלה?!". גדי היה איש של עשייה, וכך הוא היה רוצה שיזכרו אותו. בסוף השבעה סיפרה אחותו ויויאן, שהיא מרגישה שחיינו היו שרשרת בלתי פוסקת של שיאים של מעשים גדולים ומיוחדים, עד שכבר לא נשאר לו עוד מעשה בעולם הזה שהוא יכול לעשות, אז הוא נלקח למעלה להשלים את המלחמה הגדולה למען עם ישראל. קצרה היריעה מלספר את קורות חייו של גדי ולשרטט מעט מאישיותו המיוחדת, ובכל זאת ניסינו לתת מושג כללי בלבד על אישיותו של היהודי המיוחד הזה, שחי חיים של קידוש ה' במלוא מובן המילה, ובסופו נהרג על קידוש ה'. יהי זכרו ברוך.